

MÉHÉSZETI KÖZLÖNY

AZ ERDÉLYRÉSZI MÉHÉSZEGYESÜLET HIVATALOS LAPJA

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
CLUJ-KOLOZSVÁR,
Str. A. Muresan (Aitila-utca) 10
Telefon 158. sz.

Felelős szerkesztő:
TÖRÖK BÁLINT
az EME főtitkára.

A lapot az EME tagjai tagsági
illetmény fejében kapják. A lap
megjelenik havonként egyszer.

Meghívó.

Az Erdélyrészi Méhész Egyesület az Erdélyi Gazdasági Egylettel és Marostordavármegyei Földmives Szövetséggel karöltve 1931. évi szeptember hó 3—6. napjain Marosvásárhelyen a ref. kollegium összes helyiségeiben

méhészeti kiállítást

rendez. Ezzel kapcsolatban szeptember hó 4. napján d. u. 3 órakor Marosvásárhelyen a ref. kollegium disztermében

méhészeti vándorgyűlést

tart és folytatólagosan a Tóthfalussy József ref. esperes ur mintaméhesének megtekintésére

méhészeti tanulmányi kirándulást

rendez. Amidőn ezt az egyesület Tisztelt Tagjaink szives tudomására hozni van szerencsénk, közöljük, hogy a kiállítás tárgyai a következők: Élőméhek, kaptárak, kasok; méhtermékek: méz, viasz, mézes tészták, mézbor, mézsör, mézecet, viaszgyertyák, padló, stb. viasz. Mézelő esemeték, virágok, preparátumok, tervek, rajzok, méhészeti gépek, eszközök, anyagok, viaszfeldolgozó gépek stb.

Az Erdélyrészi Méhész Egyesület csoportos kiállításában résztvevő méhészek a helydijakból jelentős kedvezményeket élveznek. Aki a küldendő anyagát a rendezőség rendelkezésére bocsátja, egészen mentesül a helydij fizetési kötelezettség alól.

A kiállításra kerülő anyag augusztus 15-ig Kolozsvárra az E. M. E. titkári hivatala címére, azután Kiállítási Rendező Bizottság, Marosvásárhely Ref. Kollegium címre küldendő.

A kiállításra a C. F. R. összes vonalain kedvezményesen utazhatnak a látogató nagyközönség. A kiállításon el nem

adott áruk visszaszállításához a C. F. R. 50%-os szállítási kedvezményt engedélyezett.

A kiállítás helye Marosvásárhelyen a ref. kollegium összes helyiségei.

A Marosvásárhelyen szeptember hó 4-én d. u. 3 órakor a ref. kollegium disztermében rendezendő méhészeti vándorgyűlés tárgysorozata:

1. Elnöki megnyitó. Tartja: dr. gr. *Bethlen* László, az E. M. E. elnöke.

Előadásokat tartanak:

2. *Györbiró* Géza: Időszerű kérdések a méhészet köréből.

3. *Abos* József: A helyes betelelésről.

4. *Engli* Vilmos: A méhész, mint üzletember.

A vándorgyűlés nyilvános, azon nem tagok is részt vehetnek, a kérdésekhez hozzászólhatnak. Szavazati jogot csak az E. M. E. tagjai gyakorolhatnak.

A tanulmányi kirándulás tudnivalói:

A vándorgyűlés befejezése után az érdeklődő közönség a rendelkezésre álló járműveken (autóbusz, kocsik stb.), vagy tetszés szerint gyalog, kirándul *Tóthfalussy* József ref. esperes ur mintaméhesének megtekintésére. A kirándulásnak külön részvételi díja nincsen. Aki járművet vesz igénybe, a reá eső fuvardíjat fizeti.

Felkérjük Tisztelt Tagtársainkat, hogy az E. M. E. csoportos kiállítása színvonalának emelése és az erdélyi magyar méhészet egységének demonstrálása céljából úgy a kiállításon, mint a vándorgyűlésen minél nagyobb számban részt venni sziveskedjenek, hogy céljainkhoz közelebb jussunk, az egymástól való tanulás, gondolataink közlése, egymás megismerése és az erdélyi magyar méhészet általános érdekeinek előmozdításával.

Fel tehát Marosvásárhelyre az Erdélyrészi Méhész Egyesület lobogója alá! A viszontlátásig.

Kolozsvár, 1931. május hó 18.

Méhésztársi üdvözlettel:

dr. gr. *Bethlen* László sk.,
az E. M. E. elnöke.

Török Bálint sk.,
az E. M. E. főtitkára.

A méhek betegségei, azoknak okozói és az ellenük való védekezés.

Irta : Stief Ottó.

Miként az embereknek, ép úgy az állatoknak is vannak különféle betegségeik, s így a méhek sem mentesek azok alól.

Ezen betegségeket különféle okok hozzák létre — sok esetben a természet, illetőleg a rendszertelen időjárás, a rossz egészségtelen táplálék, de sok esetben maga a méhész is hozzájárul a méh családjainak gondatlan és helytelen kezelésével, valamelyes betegség ilőidézéséhez. Másrészt fertőző gombák és bacillusok okoznak járványos, ragadós betegségeket — ez utóbbiak a legveszedelmesebbek.

Azt azonban nagyon jól tudjuk, hogy midőn a fiatal kis méhecskék alig hogy átalakulásuk megtörtént, nyomban kirágnak a fiasítást fedő burkolatot s abban a pillanatban segítségükre sietnek idősebb belső munkával foglalkozó testvéreik. Takarítják, nyalogatják, etetik és gyámolítják, de eközben szigorúan szemügyre veszik őket abból a szempontból, hogy megfelelnek-e az ujszülött testvéreik a reájuk várakozó nehéz közös munkára.

Ninesen-e azoknak valamelyes testi hibájuk, nem-e nyomorékok, avagy tulságosan gyengék. Ha csak a legkisebb hibát is felfedezik, akkor nyomban és minden irgalom nélkül kihurcolják a kaptárból — illetőleg otthonukból, s ott hagyják őket étlén pusztulni.

Mindezt azért cselekszik, mert az ők társadalmi, családi életükben ninesen helye a tétlenségnek, s másrészt a nagyon is rövidre szabott, csak folytonos munkával eltöltött életük nem engedi meg nekik azt, hogy beteges, vézna, vagy nyomorék, munkaképtelen testvéreiket ápolják. Viszont otthonukban kórházat, avagy szanatoriumot sem rendezhetnek be. Így tehát csakis egészséges, éptestű, munkabíró egyedeknek van megmaradása a családi otthonban, de mindazonáltal ezek sem mentesek valamelyes betegség alul.

Ezek szerint az okszerűen gazdálkodó méhésznek feltétlen szükséges, hogy a méhek betegségeit, azoknak okozóit és az azok ellen való védekezési módokat ismerje, mert csak így fog tudni eredményesen méhészkedni.

Az eddigi általánosságban ismert méhbetegségek és az okozói a következők; mint a legveszedelmesebbet első helyen kell megemlítenem, a „keltés rothadást.“

E betegség a legkárosabb hatással van a méhcsaládokra, mert nem csupán a megbetegedett fiasítást pusztítja el, hanem teljesen elgyengíti és munkaképtelenné teszi az egész család népét is, sőt az egész méhes állománya tönkre mehet és a szomszédos méhészekre is átterjedhet.

E betegségnek gyökeres elfojtása tehát nemesak magán, hanem egyszersmind közérdek is.

Ezen veszedelmes betegségnek kétféle alakját ismerjük, u. m.: az enyhébb (szelidebb) és ragadós fajtáját.

Az enyhébb lefolyású betegségnek ismertető jelei és okozói a következők: ahol ezen betegség létrejött, ott a megbetegedett családokon külsőleg megfigyelve azt fogjuk tapasztalni, hogy az azelőtt még vigan és szorgalmasan kijáró dolgozó méhek feltűnően megapadtak és a még kijárók bágyadt, tétovázó magatartást tanusítanak. Szóval az élénk-eleven munka megcsappant.

Ha már most egy ilyen gyanús állapotban levő családot megnyitunk és a benne lévő fődött és födelezetlen fiasítást alapos megfigyelés alá vesszük, a következőket fogjuk tapasztalni:

A fődetlen fiasítás átalakulófélben lévő álcái a sejtekben élettelenek és a rendes fehér helyett egészen sötétbarna színűek és összeasszottak. A befődött fiasítás külső burkolata pedig szintén elveszítette eredeti szép üde, egészséges színét és majdnem fekete színt váltott, felülete pedig nem sima, hanem ráncos külsőt nyert.

További vizsgálat folyamán felbontjuk a fiasítást fedő burkolatot s azt fogjuk látni, hogy a bennök lévő álcák szintén élettelenek és a sejtekben lévő, a további átalakuláshoz szükséges tápanyag bomlásnak indult, zöldes barna színű, nyálkás és kellemetlen szaga lesz.

Ezen betegségnek különféle okozói vannak. Elsősorban is létrejöhet az által, hogy korán tavasszal, midőn a fiasítás már erősen megindult és ennek következtében a család több keretre kiterjeszkedett, ha már most váratlanul egy hosszabb ideig tartó hideg időjárás áll be, a család népessége kénytelen összébb huzódni és így egynéhány a kaptárnak hátulsó részében lévő fiasításos keret méhek nélkül fődetlen maradt, minek következtében áthül.

Hasonlóképpen okozója lehet e betegségnek maga a méhész is, aki gondatlanságával könnyen előidézheti azt azáltal,

hogy hideg, szeles, zord időben megnyitja a kaptárt, mely esetben elegendő egy pár perc arra, hogy az amugy is tulérékeny fiasítás megfázzon és beteggé legyen.

Harmadik esetben okozója lehet az, hogy megfelelő táplálék hiányában megszűnik a már fejlődésben lévő fiasítás további gondozása, mely ennek következtében feltétlen éhen hal. Ha már most a méhek nem volnának képesek ezen elpusztult álcákat kihordani, úgy azok bomlásnak indulnak és egészségtelenné teszik a kaptár levegőjét.

Végül okozhatja e bajt sok esetben az is, hogy a fiasításnak megromlott, megpenészesedett virágporral, esetleg födeleztelenül maradt és ennek következtében erjedésnek indult egészségtelen mézzel vegyített tápanyagot kénytelenek a gondozó méhek adni.

Lehetséges azonban az is, hogy a méhek által begyűjtött és téli eledelnek megmaradt méz sem volt egészséges összetételű, ilyenek például a mézharmat és a gyümölcsméz, melyeket a méhek jobbnak hiányában csak kényszerűségből hordanak be. Az ilyen egészségtelen méz, ha mindjárt be is lesz födelezve, mégsem kifogástalan minőségű a téli táplálkozásra és főként nem megfelelő a fiasításnak táplálására. Az ilyen teledő táplálék is előidézhethi a betegséget.

Megelőzni ezen betegséget és ha már az létrejött, azon segíteni a következőképpen lehet. Teledjük be családjainkat lehetőségig csakis befödelezett és főként a tavasz és kora nyár folyamán behordott mézzel. A tavaszi első átvizsgálás alkalmával távolítsuk el a kaptárból az esetleg még ott található befödeleztelen, megsavanyodott, erjedésnek indult mézkészletet, ugyszintén a kaptár téli párájának lecsapódása következtében esetleg megpenészesedett virágporos kereteket is. Pótoljuk azokat és főként a mézet, tartalék készletünköl, mert hiszen virágport ilyen időtájban már elegendőt kapnak a szabadban is. Ha a családok kevésbbé népeseek, akkor szükítsük a fészket, hogy a nép kellőképpen tudja földni és a fiasítást melegíteni, még az esetben is, ha az időjárás hidegbbre fordulna. A fészkeknek meleg takarókkal való ellátása most még fontosabb, mint a szoroson vett téli időszak alatt.

Nem jó méhész az, aki gyakran háborgatja méheit a kaptárnak nyitogatásával és a fészkek megbontásával és főként nagy hibát követ el az, aki hideg, szeles, zord időben bontja meg azokat.

Az ilyen alkalommal a kaptár melege gyorsan elillan, a

fiasítás átfázik és a tulérzékeny álcák a hideg következtében megbetegednek, elegendő a baj előidézésére egy pár perc is. Ha a méhesaládnak belső megbolygatása feltétlen szükséges, akkor szállítsuk azt egy enyhe levegőjű helyiségbe és ott végezzük a szükséges tennivalókat.

Igen természetes az, hogy azoknál a családoknál, amelyek erősen népesek, és már kora tavasszal sok fiasitással rendelkeznek, s miután a szabadból még kevés behordható méz van, ennél fogva ezeknél is mézpótlás szükséges, nehogy a fiasításnak további táplálása fennakadást szenvedjen.

A megbetegedett családokból azokat a fiasításos kereteket, amelyekben a betegség észlelhető, eltávolítjuk és miután azok még nincsenek annyira megfertőzve, hogy azoknak viasztartalma ne volna használható, így azokat a legsürgősebben kiolvasztjuk.

Végül pedig gondunk legyen arra, hogy a téli időszak alatt is elegendő friss levegő juthasson be a rőpnyiláson keresztül a családnak, mert ha ebben hiányt szenvednének, akkor a kaptárban lévő megromlott levegő következtében is könnyen létre jöhet a betegség.

Most pedig rátérek e betegségnek másik fajtájára a „ragadós költés rothadásnak“ ismertetésére.

Ismertető jelei majdnem azonosak az előbbiekkal, csupán a következőkkel különböztethetők meg: A megbetegedett fiasítás födelezési burkolata minden egyes álca cellája felett be van horpadva és annak közepén egy parányi kis lyuk van. Belsejében az álca már teljesen elveszítette természetes alakját, bűzös illatot terjesztő, péphez hasonló bomlásba levő anyaggá változott át.

Külső jelek közé tartozik az is, hogy ez a kellemetlen bűzös szag a kaptárnak kijáró nyílásán keresztül is erősen érezhető.

A természet a méheknek a hangyasavnak szervezetük általi termelésének lehetőségét egyrészt azért adta, hogy ezzel otthonuk levegőjét tisztithassák és az azokban felhalmozott táplálékok egészséges állapotban eltartását biztosíthassák.

Annyi bizonyos, hogy amíg a megbetegedett család sok munkásméhhel rendelkezik, addig nagyon nehezen terjed ez a ragadós betegség, ami a hangyasav elegendő mennyiségbeni termelésének tulajdonítható, de mihelyt ez a termelés megszűnik, a betegség erősen tovább terjed. A betegség további folyamata alatt a dolgozó méhek száma napról-napra

fogy és a még életben maradtak a betegség következtében erősen legyengülnek s végre hangyasavat sem képesek termelni, tehát védekezni sem képesek a baj további terjedését megakadályozni képtelenek, míg végre az egész család elpusztul.

A költés rothadásnak ezen fajtáját fertőző gombák bakteriumai, vagyis bacillusok idézik elő, így tehát ez a betegség ragadós, tehát elhurcolható.

E betegségnek más családokba, sőt idegen méhesekbe való áthurcoltatása igen könnyen megtörténhetik, mert hiszen előfordul a méheknél az, dacára annak, hogy kitünő megfigyelési és tájékozódási képességük van, mégis eltévesztik otthonukat és más családokhoz szállnak le.

A megbetegedett családokban a levegő s így a levegő cserélődése és mozgása is tovább terjeszti a bajt.

Miután a bajt illetőleg e betegséget bacillusok terjesztik, s így mintegy járványszerűleg szokott fellépni, tehát annak meggátolására előzetes óvintézkedéseket jóformán nem is tehetünk mást, mint azt, hogy arra igyekszünk, csakis erős, népes családokat tőrjünk meg méhészetünkben, melyek sok hangyasavat termelnek és ennek folytán nem engedik meg a bacillusok megtelepedését.

Főként arra kell törekednünk, hogy a betegség továbbterjedését meggátolhassuk, mert holmi gyógyítgatási kísérletezésekkel az egész méhállományunkat kockára tehetjük.

A megbetegedett család fertőzött fiasítását elégetjük és a még visszamaradt összes kereteket a rajtok lévő méhekkel együtt carbolos, vagy formalinos vízzel (1%-os) megpermetezzük, ugyancsak az egész kaptár belsejét is, sőt célszerűnek bizonyult a kaptár fenekére a járvány ideje alatt állandóan carbolos vízbe mártott ruhadarabokat helyezni. Az etető mézbe egy kevés salicil vegyítése is jónak bizonyult.

Nem régen olvastam, hogy egyik méhésztársunk, kinek méhességében e betegség létrejött, igen kedvező eredményt ért el annak megszüntetésére a „Kalium Hypermangan“ alkalmazásával. Ezen fertőtlenítő szer vegyítési aránya 1 és fél liter vízbe egy evőkanálnyi alkalmazandó.

Az esetben ha dacára ezen intézkedéseinknek mégis azt tapasztalunk, hogy a baj ujabban jelentkezne, akkor minden további irgalom nélkül égessük el az egész családot, kaptárostól együtt és a többi még egészségben levő családokat fertőtlenítsük állandóan. (Folyt. köv.)

Válasz Horii Balla István úrnak.

A Méhészeti Közlöny 7. számában Horii Balla István úr szokatlan hangnemben támad azon megállapításomért, amelyre én nem fiziologiai, biologiai úton, vagyis a morfológia, organológia, hisztológia, embriológia, ökológia, bioszociológia s még tudom is én miféle lógia kiterjedt irodalmának az íróasztal melletti türelmes átböngészésével, hanem csak amugy paraszti módon, primitív gyakorlati megfigyelés alapján magában a méhesben jutni merészeltém, sőt bármennyire ellenkezésbe kerülök is a világhírű tudós bavárok egész haderejével, mégis elég merész vagyok a tudományos kioktatás dacára is vallani ezután is „határozott“-an.

Az öreg kor iránt tanusítandó köteles tisztelet folytán nem vitatkozom Horii Balla urral, állításait sem kifogásolom, de az igazság jogán kérem merészkedem, hogy kijelentéseimét ne igyekezzék más világításban feltüntetni, mint ahogy magam is egy rövid cikkeszkében megértetni akartam; mert azon állításomból: „sok here ritka raj, kevés here túl nagy rajzási ösztön“ nem következik, hogy az eredményes méhészkedés céljából sok here legyen a kaptárban, sem pedig kioktatásra nincs szükségem, hogy a herelépet építőanyagatlanná vált utóraj rajzáshoz nem készülhet.

Azon állítással, hogy a hereálca tápláléka összetételében sokkal közelebb áll az anya táplálékához, mint a dolgozó fiasításé, nem sértettem meg a fiziologia szent törvényeit; mivel nem állítottam, hogy a hereálcából anya lesz, de hogy a hereálcák neveléséhez szükséges táplálék fehérnye és zsiranyagokban dusabb, mint a munkásálcák élelme s következésképpen összetételére nézve közelebb áll az anyaálcák táplálékához, mint a munkás álcakéhoz, azt Horii Balla úrnál nagyobb tudósok végérvényesen már régen eldöntötték.

Horii Balla úr nagyon bölcsen elhallgatja, hogy én a rajzás „korlátozására“ ajánlottam a rajzási idényben való folytonos *épitést* s úgy állítja be a dolgot, mintha én annak „megakadályozására“ tanácsoltam volna a befiasított herelépek kimetszését s ennek folytán fölényesen megállapítja, hogy önmagammal ellenkezésbe jutottam s különben is cik kem egész terjedelmével elferdítettem a tényeket s félrevezettem az olvasót.

Abból, hogy a költőfészekből valósággal száműztem a hereépitményeket, nem következik, hogy ne lett volna a családnak herefiasítása; mert ha a lépek alján s keretek szélein nem talált elég teret, úgy lerágtá a dolgozós lépet s herefiasításra tette alkalmassá, sőt ma is megmutathatók egy olyan bedrótozott műlépet, melynek egyik oldala teljesen herecellés, a másik dolgozós lép. Vagy talán ez sem igaz; mert ellenkezik az eddig megállapított méhészeti fiziologiai, biologiai és gyakorlati tételekkel?

Lehet, mert az állatorvos úr a „jó méhészkönyvek“-re való hivatkozással analfabétának tekint engem, aki a „szükséges, de nehézkes fiziologiai és biologiai részleteit nem méltatta a kellő figyelemre és hibás következtetésekre jutott.“

Mielőtt azonban a legalázatosabban bocsánatért esedeznék a laboratoriumi tudós méhészek táborához, bátor leszek feltenni e körkérdést, hogy melyik rajzik jobban: a kevés herével, vagy a sokkal rendelkező méhesalád?

Aki a tudomány magas polcáról méltóságán alulinak tartja leereszkedni az analfabéta egyszerű emberekhez, kik a tudományos buvárkodások semmibebevételével a primitív gyakorlati megállapítások iránt hajlandók inkább érzékkel viseltetni, az kegyeskedjék előbb kísérletet tenni s csak azután mondjon kritikát.

Egyforma üres kasok közül az egyiket építesse ki idősebb anyás erő előrajjal, a másikat pedig egyesített utórajokkal. Ebben etetéssel is siettetve az építést, csaknem mind dolgozó lépet fog találni, abban pedig bizonyára bőségesen herelépet is. Ha azonban előirányzott céljára nem tartaná elegendőnek a hereépitményt, a második hét végén tépjen ki egy bizonyos mennyiségű dolgozót s akkor már kapni fog herelépet fölös számmal. Hogy e két anya közötti különbség se álljon fenn, cserélje ki az öreg anyát ősszel a másikhoz minden tekintetben hasonlóval. A kaptáros méhész kísérlete még könnyebb. Két minden tekintetben teljesen egyforma család közül az egyiknek adjon csak 5, a másiknak pedig 25% herelépet, amelyet bár nem fog az anya teljes egészében a fiasítás céljára igénybe venni, az elkövetkezendő rajzási idényekben, hogy melyik kas, vagy kaptár fog jobban rajozni, azt akár már most is előre megmondja a primitív gyakorlati méhész a méhek bonctanának, fiziológiájának és biológiájának „ösmerete“ nélkül is.

Blénessy Károly.

Felhívás a tagdíjak sürgős befizetésére.

Tisztelettel felkérjük az Erdélyrészi Méhész Egyesület összes tagjait, hogy úgy a január hóban esedékessé vált folyó évi, mint az előző évekről hátralékos tagdíjakat sürgősen sziveskedjenek beküldeni az Erdélyrészi Méhész Egyesület titkári hivatala címére (Cluj-Kolozsvár, Str. Andrei Muresan—Attila-utca 10. szám), mert az egyesület súlyos anyagi körülményei arra kényszerítik, hogy ellenkező esetben az egyesületi jogtanácsos ur útján küldje ki a felszólításokat. Minden tisztelt Tagtársunk a saját érdekében cselekszik, ha a felesleges költségzaporitást elkerülve, tagdíjartzását haladéknélkül rendezzi.

Az E. M. E. Elnöksége.

Méhészeti-, szőlő-borászati és gyümölcsészeti tanfolyam Marosvásárhelyen.

A Marosmegyei Földműves Szövetség az Erdélyi Méhész Egyesülettel egyetemben rendezett méhészeti tanfolyama szép sikerrel július hó 11-én bezárult. Tanfolyamon résztvett a vármegye különböző községeiből 38 hallgató, nők és férfiak. A tanítás anyaga felölelte a méhészet körébe tartozó összes hasznos tudnivalókat. Nevezetesen a méh szerepe a közgazdaságban. Az anyaméh, dolgozó és here szerepei a családban. A méh betegségei. A kaptárok készítése stb. Az oktatás július 6-án reggel kezdődött, elméleti és gyakorlati bemutatással. A tanfolyamot dr. Jeney István, a tanfolyam igazgatója vezette. A tanítást nagy szakértelemmel, nyugalmazott állami főméhész, Vad János végezte, a vizsgálatokat dr. László Márton E. M. E. alelnök látta el.

Szőlő, borászati és gyümölcsészeti tanfolyamon, amely ugyancsak július 6-án kezdődött és 11-én zárult, 24-en vettek részt a vármegye különböző falvaiból. A tanítás anyaga szőlészetből, a zöldmunkák szakszerű keresztülvitele, válogatás, réz-kénporozás és okszerű permetezés. A szőlő betegségei, a különböző oltások gyakorlati bemutatása. A szőlőfajok kiválasztása. A borászat anyaga volt a bornak szakszerű kezelése, a borba belekerült permetező anyagoktól mentése. A hordó kezelése, a dohos hordók okszerű kitisztítása stb. A gyümölcsészeti anyag felölelte termelésre ajánlatos különböző gyümölcsfajtákat. Azután a gyümölcsfák betegségei és védekezése azok ellen. A gyümölcsösök beállítása, a gyümölcsfa-iskolák jelentősége és azoknak beállítása. A gyümölcsfák koronájának kezelése és képzése. A tanfolyamot itt is dr. Jeney István a tanfolyam igazgatója vezette. A tanítást Gáll Elek ny. szőlészeti- és borászati felügyelő végezte, kitűnő szakértelemmel és nagy körültekintéssel. Mindkét tanfolyam hallgatói elismerésre méltó szorgalommal igyekeztek megszerezni a szükséges ismereteket a nehéz gazdasági válság megküzdésére, amit a záróvizsga sikere igazolt. A tanfolyam hallgatói bizonyítványt kaptak. A felügyeletet mindkét tanfolyamon Mikó László, a M. F. Sz. elnöke gyakorolta. A vizsgálatok Tótfalusy József ref. esperes méhesében zajlottak le, aki szíves volt ez évben is a méhesét a M. F. Sz. rendelkezésére bocsájtani s ezáltal hálára kötelezve a M. F. Sz.-t. A tanfolyamot Mikó László a M. F. Sz. elnökének lelkes beszédével zárta be.

Târgu-Mures, 1931. VII. 11.

A Marosmegyei Földműves szövetség nevében

Dr. Jeney István, sk.

Augusztus havi tennivalók.

Ha július hónapban néhány jó eső volt, sok virág újraéled s a tarlókon fehérlik a tisztesfü; másutt a hajdina (pohánka), vagy a napraforgó virágzik bőségesen. Ezek kihasználását kár volna elmulasztanunk. Ha méhegazdaságunk közelében virágzik a tisztesfü vagy más, tömeges hordást biztosító virág, gondoskodjunk róla, hogy a családok elegendő üres léppel rendelkezzenek s ha a téli készlet biztosítva van, a felesleges mézet pergessük ki. Ha pedig a tisztesfü (hajdina, napraforgó) nagyobb távolban virágzik, vándoroljunk oda méheinkkel. E célból a teljes mézeslépeket üresekkel cseréljük ki, a mézkamrárt is ilyenekkel lássuk el s a méheknek csupán utravalóul hagyjunk néhány kiló mézet. Ez a fiaslépeken, mint koszoru, rendszerint megvan. Lehetőleg fekvő- vagy rakodókaptárakkal vándoroljunk, az állókaptárak, kivált egyes alakjukban, sokat szenvednek az uton. Ha mégis ilyeneket vinnénk, kapcsoljuk azokat össze rájuk szegezett lécekkel. Bőséges szellőzés legyen a főgondunk s a mézkamrába egy öreg, üres lépbe friss vizet is tegyünk. A lépek kocsin való szállításnál éleikkel a tengelyek irányába, vasuton való szállításnál pedig a menetirányba álljanak. A kaptárak szorosan legyenek egymás mellé állítva. Ha a nyár száraz és így hordástalan, a méhcsaládok elnéptelenednek. Ezen segítendő, a hó elején megkezdhetjük a serkentő (spekulatív) etetést olymódon, ahoggy áprilisban tettük s 2—3 héten át folytassuk azt. Így a család ismét megnépesedik és sok fiatal méhvel megy teletöbe. A serkentőleg etetett méhcsaládnak legyen fiatal anyja és bőven méze. A serkentőtetés befejeztével meg kell győződünk, hogy marad-e a családnak elegendő téli élelme, ha nincs, akkor azt nagy adagokkal pótolni kell.

EGYLETI ÉLET

Tagdíjnyugtázás.

Az E. M. E. titkári hivatalához a következő összegek küldettek be:

1930. évre 100 L tagdíjat fizetett: Szabó D., Teke; Bohariu P., Sosdea; Frink S., Samostelnic.

1931. évre 100 L tagdíjat fizetett: dr. Pasca L., Bánffyhungad; Horváth I., Gyurics Z., Barátka; Tóth Hevesi A., Káli A. M., Pécska, Kállay J., Dohra; Katona J., Radnót; Szüts I., Kraszna, Christ T., Belényes, Legmann J., Kraszna, Gazdakör (ifj. Lovász) Kszentkirály; Bartha M., K-kapus; Balogh I., Magaslak; Attl A., Kolozsvár; Tóth K., Tasnádszántó; Jakab I., Olthéviz; dr. Holanda J., Gy-remete; Frink S., Samostelnic; Atzberger J., Oltenita; Fogolyán K., Sepsiszentgyörgy; György L., Gy-bükk; dr. Hartmann F., Velker L., Petresti.

1932. évre 100 L tagdíjat fizetett: Bartha M., K-kapus; Balogh I., Magaslak; Vanky S., Vermes; Bálint M., Cs-kozmás, dr. Hartmann F., Petresti.

KÜLÖNFÉLÉK.

Gál Imre: „A méhgazdaság üzemtana“ című munkáját a szerző áldozatkészsége folytán 480 lej helyett 240 lejért rendelhetik meg az E. M. E. tagjai az egyesület titkári hivatalánál. A megrendeléssel egyidejűleg a könyv ára és postai portója, 22 lej, is beküldendő. Az erdélyi magyar méhészek szegénysége, nyomora és a legnagyobb gondokkal való küzdése indította a szerzőt arra, hogy az E. M. E. útján 50% kedvezménnyel adja a tagok részére munkáját. Kívánatos volna, hogy a méhészeti tudományok legujabb kutatásait is tárgyaló 400 oldalas munkát tagtársaink minél nagyobb számban rendeljék meg.

Valló—Török: A méhtenyésztés vezérfonala című méhészeti szakkönyv megrendelhető az E. M. E. titkári hivatala útján 30 lej beküldése ellenében. Portódíj 13 lej.

Özv. Kremnitzkyné szül. Fröhlich Ilona: Házi mézestészták és méhtermékek feldolgozása című füzeté kapható lapunk kiadóhivatalánál magyar, német és román nyelven. A magyar kiadvány ára 25 lej, a román és német 30 lej darabonként. Portó díja: 1 lej, ajánlva 11 lej.

A gyümölcsfák tavaszi védelmének bemutatása Kolozsváron
Az Erdélyi Gazdasági Egylet Kertészeti és Gyümölcsészet Szakosztálya 1931. május 30-án Kolozsváron gyümölcsfavédelmi bemutatót rendezett. A bemutatón a gyümölcsfák védelmének gyakorlati úton való keresztülvitele és a védekezőszerek használatának módja került bemutatásra.

Méhész jelvény kapható az E. M. E. titkári hivatalában. Ár: aranyból 350 L., aranyozott ezüsből 150 L., oxidált ezüsből 100 L., rézből 20 L. Az árak előre beküldendő 5% portóval együtt. Utánvét mellett való küldés esetén 25 lei utánvételi díja számít a postára.

Apróhirdetések.

Méhészek fehér viaszot gyártok. Veszek sárgát és eladok fehér viaszot
Legmann gyógyszerár, Crasna, jud Salaj. 398

Mézpergetőgépek minden nagyságban,
mézesbödönök, mézsűrők, állandóan kaphatók
Zeiler József bádognál,
Cluj, ASTORIA szálló mellett. 329